

**RAPORT Z EWALUACJI
„GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY RZGÓW
NA LATA 2018 – 2023”
ROK 2023**

Zgodnie z art. 16b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz 901 z późn. zm.) Gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych stanowi wyraz lokalnej polityki społecznej, jest również wyrazem zintegrowanego planowania społecznego.

W trakcie realizowania Strategii należy przeprowadzać monitoringi, które są procesem gromadzenia oraz analizowania informacji ilościowych i jakościowych w celu odpowiedzi na pytania: „Co, kiedy i jak zostało zrobione?”. Pozwala to wskazać różnice pomiędzy założeniami planu strategicznego a ich faktycznym wykonaniem. Przeprowadzony monitoring skupia się na ujęciu rzeczowym (merytorycznym) – dotyczy postępu w realizacji zaplanowanych działań pod względem osiągniętych efektów. Monitoring umożliwia weryfikację osiągniętych rezultatów i porównywanie ich zgodności z celami strategicznymi oraz dokonanie pomiarów osiągniętych wskaźników.

Zakres ewaluacji z kolei jest szerszy, a dane monitoringowe stanowią wstęp do jej realizacji. Ewaluacja może m.in. służyć wyjaśnieniu, dlaczego wartości wskaźników nie zostały zrealizowane; sprawdzić czy to co osiągnęliśmy, co pokazują wskaźniki, jest rzeczywiście tym, czego oczekiwali odbiorcy; zidentyfikować inne pozytywne i negatywne efekty strategii, które nie były objęte wskaźnikami; ocenić nasze wyniki na tle innych podobnych interwencji i sprawdzić, czy problemy i wyzwania, na które ukierunkowaliśmy Strategię nadal są aktualne.

Gmina Rzgów w 2018 r. opracowała „Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rzgów na lata 2018 – 2023”, która została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Rzgowie LVIII/446/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 r. Założono w niej następujące cele do osiągnięcia:

1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu, bezdomności.
2. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, dbałość o rozwój dzieci i młodzieży, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
3. Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.
5. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

W trakcie realizacji „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rzgów na lata 2018 – 2023” dwukrotnie przeprowadzona została ewaluacja typu mid-term, sprawdzająca czy interwencja się sprawdza, czy osiągane rokrocznie efekty gwarantują realizację celów, czy i jakie działania naprawcze należy podjąć.

Ostatniej oceny stopnia wdrożenia działań wyznaczonych w omawianym dokumencie dokonano w czerwcu 2023 r. Przeprowadzono analizę danych obiektywnych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców za rok 2022. Uznano, iż Strategia niniejsza wdrażana jest zgodnie z przyjętymi założeniami i przynosi zamierzone efekty. Dla osiągnięcia lepszej skuteczności stwierdzono, że warto kontynuować wytyczone kierunki działań oraz realizację ich celów operacyjnych. Zarekomendowano:

1. Kontynuować działania ukierunkowane na przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.

2. Kontynuować dotychczasowe działania wspierające rozwoju dzieci i młodzieży oraz poszerzać ofertę pomocową dla osób uzależnionych i dotkniętych problemem przemocy. Z korzyścią dla społeczności lokalnej byłoby zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych oraz działań promujących zdrowie.
3. Upowszechniać wiedzę na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, promować ideę wolontariatu, kontynuować działania rozwijające sektor usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych i chorych.
4. Kontynuować działania zapewniające bezpieczeństwo mieszkańcom gminy.
5. Kontynuować działania rozwijające kapitał społeczny i ludzki.

Z uwagi na kończący się czasookres ww. dokumentu w 2023 r. przystąpiono do prac badawczo - analitycznych do opracowania nowej Strategii. Po wypełnieniu ankiet internetowych przez społeczność lokalną oraz na podstawie danych własnych i pozyskanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie przeprowadzono diagnozę problemów społecznych. Następnie przedstawiciele instytucji pomocy społecznej, ochrony zdrowia, komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, edukacji publicznej, przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w sferze społecznej, radni komisji społecznej na wspólnym spotkaniu przeanalizowali potencjał gminy w aspekcie słabych i mocnych stron, co pozwoliło na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Wypełnione zostały też ankiety prospektywne. W dalszym etapie prac powiązano założenia strategii wobec zapisów dokumentów wyższego rzędu, następnie określono wizję, misję oraz cel strategiczny dokumentu. Dalej przeprowadzono charakterystykę środowiska społecznego. Dokonane czynności pozwoliły określić cele główne i operacyjne strategii oraz ich realizację, by w końcowym etapie zaprognozować zmiany jakie przyniesie strategia. Nadto zweryfikowano kompletność, poprawność, adekwatność, trafność i aktualność wniosków wynikających z diagnozy, oceniono czy cele są dobrze wyznaczone i możliwe do osiągnięcia wskutek realizacji zaplanowanych działań oraz czy te działania są możliwe do zrealizowania przy wykorzystaniu dostępnych zasobów.

W efekcie określono wizję brzmiącą: „Rzgów – gmina dążąca do zwiększenia bezpieczeństwa i standardu życia mieszkańców, dostosowana do bieżących potrzeb społecznych”. Wizja ta jest właściwa i odpowiada oczekiwaniom mieszkańców. Każdy z projektowanych celów strategicznych i operacyjnych odnalazł swoje odzwierciedlenie w wyzwaniach strategicznych będących efektem analiz danych zastanych oraz konsultacji z interesariuszami.

Celem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rzgów na lata 2024-2030” jest działalność zmierzająca do poprawiania jakości życia wszystkich mieszkańców wspólnoty samorządowej, w szczególności w zakresie:

1. rozwoju systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych,
2. aktywizacji i integracji osób/grup zagrożonych wykluczeniem społecznym ,ze szczególnym uwzględnieniem polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami,
3. efektywnej polityki prozdrowotnej, zwłaszcza w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.

Cele strategiczne odpowiadają na wszystkie elementy wizji, zostały skonkretyzowane również w postaci celów operacyjnych i kierunków działań. Nie są one nadmiernie szczegółowe, co mogłoby stwarzać ryzyko pominięcia istotnych dla realizacji Strategii działań. Liczba celów, zarówno strategicznych, jak i operacyjnych wskazuje na skupienie się na najbardziej istotnych kwestiach, a jednocześnie jest na tyle duża, że zapewnia wystarczający poziom mobilizacji instytucji odpowiedzialnych za realizację Strategii. Nie zidentyfikowano takich celów operacyjnych, które nie sprzyjałyby osiągnięciu przyjętej wizji rozwoju. Poszczególne cele wzajemnie się uzupełniają i ich realizacja jest wzajemnie powiązana.

Zatem jak widać z powyższego opisu, przed przyjęciem ostatecznej wersji nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, przeprowadzono ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizowanej strategii rozwiązywania problemów społecznych jak i jej nowych założeń. (ewaluację ex- ante.). Nowy dokument strategiczny na lata 2024-2030 Rada Miejska w Rzgowie przyjęła uchwałą nr LXVIII/667/2023 w dniu 29 listopada 2023 r.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rzgowie
Aneta Zopyła

